

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR DİZİNİ.....	XVII
GİRİŞ ve YÖNTEM.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

BİR İNSAN HAKKI OLARAK TOPLUMSAL YAŞAMA KATILMANIN KAVRAMSAL ve KURAMSAL TEMELLERİ

1.1. Toplumsal Yaşam Kavramı.....	9
1.1.1. Devlet, Toplum ve Birey.....	10
1.1.2. Sivil Toplum.....	14
1.1.3. Özel Alan – Kamusal Alan.....	16
1.1.4. Modern Devlet ve Toplumsal Yaşam/Toplumsal Alan.....	23
1.2. Uluslararası İnsan Haklarının Tarihsel Gelişiminde “Katılma” Kavramının Ön Plana Çıkışı.....	28
1.2.1. Demokrasi, Vatandaşlık ve Katılımcı Demokrasi.....	28
1.2.2. Siyasal Katılım/Katılma ve Toplumsal Yaşam.....	33
1.2.3. Uluslararası İnsan Hakları Belgelerinde “Katılma”.....	39
1.2.3.1. Birleşmiş Milletler Sisteminde Üretilen Belgeler.....	41
1.2.3.2. Avrupa Konseyi Sisteminde Üretilen Belgeler.....	55

1.2.3.3. Avrupa Birliđi Sisteminde Üretilen Belgeler.....	60
1.2.3.4. Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Sisteminde Üretilen Belgeler	63
1.2.3.5. Amerikan Devletleri Örgütü Sisteminde Üretilen Belgeler.....	64
1.3. İnsan Haklarının Sınıflandırılmasında “Toplumsal Yaşama Katılma”	74
1.3.1. Klasik İnsan Hakları Ayrımı.....	74
1.3.2. Hak Sahibini Ölçü Alan Sınıflandırma	76
1.3.3. Konu/İçerik Bakımından Sınıflandırma	79
1.3.4. Kuşaklar Bakımından Sınıflandırma.....	81
1.3.5. Habermas’ın Tasnifi	84

İKİNCİ BÖLÜM

TOPLUMSAL YAŞAMA KATILMA HAKKININ İÇERİĞİ

2.1. Toplumsal Yaşama Katılma Hakkının Genel Niteliđi.....	88
2.2. Toplumsal Yaşama Katılma Hakkının Gerekliliđi ve İşlevi.....	90
2.3. Toplumsal Yaşama Katılma Hakkını Meydana Getiren Hak ve Özgürlükler.....	96
2.3.1. Genel Tasarım.....	96
2.3.2. Seçme ve Seçilme Hakkı ve Serbest Seçimler	98
2.3.2.1. Tanım, Kapsam ve Nitelik.....	98
2.3.2.2. Seçme, Seçilme ve Serbest Seçim Hakkının Toplumsal Yaşama Katılma Hakkı ile İlişkisi.....	103
2.3.3. Seçim Dışı Yollarla Yönetime Katılma Hakkı	106
2.3.3.1. Tanım, Kapsam ve Nitelik.....	106
2.3.3.2. Seçim Dışı Yollarla Yönetime Katılma Hakkının Toplumsal Yaşama Katılma Hakkı ile İlişkisi.....	110
2.3.4. Kamu Hizmetine Girme Hakkı.....	113

2.3.4.1. Tanım, Kapsam ve Nitelik	113
2.3.4.2. Kamu Hizmetine Girme Hakkının Toplumsal Yaşama Katılma Hakkı ile İlişkisi	114
2.3.5. Çalışma Hakkı.....	117
2.3.5.1. Tanım Kapsam ve Nitelik.....	117
2.3.5.2. Çalışma Hakkının Toplumsal Yaşama Katılma Hakkı ile İlişkisi.....	119
2.3.6. Düşünceyi Açıklama ve İfade Özgürlüğü	122
2.3.6.1. Tanım, Kapsam ve Nitelik	122
2.3.6.2. Düşünceyi Açıklama ve İfade Özgürlüğünün Toplumsal Yaşama Katılma Hakkı ile İlişkisi.....	125
2.3.7. Dilekçe ve Bilgi Edinme Hakkı.....	128
2.3.7.1. Tanım, Kapsam ve Nitelik.....	128
2.3.7.2. Dilekçe ve Bilgi Edinme Hakkının Toplumsal Yaşama Katılma Hakkı ile İlişkisi	132
2.3.8. Toplanma ve Örgütlenme Özgürlüğü.....	134
2.3.8.1. Tanım, Kapsam ve Nitelik	134
2.3.8.2. Örgütlenme Biçimleri	137
2.3.8.2.1. Siyasi Partiler	138
2.3.8.2.2. Dernekler, Vakıflar ve Hükümet Dışı Örgütler...	139
2.3.8.2.3. Sendikalar	141
2.3.8.2.4. Kooperatifler.....	144
2.3.8.3. Toplanma ve Örgütlenme Özgürlüğünün Toplumsal Yaşama Katılma Hakkı ile İlişkisi.....	145
2.3.9. Kültürel Yaşama Katılma Hakkı.....	149
2.3.9.1. Tanım, Kapsam ve Nitelik	149
2.3.9.2. Kültürel Yaşama Katılma Hakkının Toplumsal Yaşama Katılma Hakkı ile İlişkisi	151
2.3.10. Gelişme Hakkı.....	154
2.3.10.1. Tanım, Kapsam ve Nitelik	154
2.3.10.2. Gelişme Hakkının Toplumsal Yaşama Katılma Hakkı ile İlişkisi.....	156

2.4. Toplumsal Yaşama Katılma Hakkının Sahibi – Hakkın Yöneldiği Özneler.....	159
2.4.1. Genel Olarak Hakkın Öznesi	159
2.4.2. Toplumsal Yaşama Katılma Hakkı Bağlamında Özel Koruma Öngörülen Özneler.....	163
2.4.2.1. Kadınların Toplumsal Yaşama Katılımı.....	163
2.4.2.2. Çocukların Toplumsal Yaşama Katılımı	165
2.4.2.3. Yaşlıların Toplumsal Yaşama Katılımı	167
2.4.2.4. Engellilerin Toplumsal Yaşama Katılımı	169
2.4.2.5. Yabancıların Toplumsal Yaşama Katılımı	170
2.5. Toplumsal Yaşama Katılma Hakkının Yükümlüsü	174

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
TOPLUMSAL YAŞAMA KATILMA
HAKKININ KORUNMASINDA
ULUSLARARASI DENETİM
MEKANİZMALARI: KÜRESEL DÜZLEMDE
BİR ÖRNEK OLARAK BİRLEŞMİŞ
MİLLETLER SİSTEMİ

3.1. Uluslararası Denetimin Genel Hatları	179
3.2. Genel Olarak Denetim Usulleri	181
3.3. BM Bünyesindeki Denetim Mekanizmaları	184
3.3.1. İnsan Hakları Konseyi	186
3.3.2. İnsan Hakları Komitesi	191
3.3.3. Ekonomik Sosyal ve Kültürel Haklar Komitesi.....	195
3.3.4. Kadınlara Karşı Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi.....	199
3.3.5. Çocuk Hakları Komitesi	203
3.3.6. Irk Ayrımcılığının Ortadan Kaldırılması Komitesi	207
3.3.7. Engelli Hakları Komitesi	211

3.3.8. Tüm Göçmen İşçiler ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunması Komitesi	214
3.4. BM Bünyesinde ILO'ya Özgü Denetim Mekanizmaları.....	219
3.4.1. Genel Denetim.....	223
3.4.2. Sendika Özgürlüğüne Özel Denetim.....	226
3.4.2.1. Örgütlenme Özgürlüğü Komitesi.....	227
3.4.2.2. Örgütlenme Özgürlüğü Araştırma ve Uzlaştırma Komisyonu.....	231
SONUÇ	235
KAYNAKLAR	241